

Kommunstyrelsen

Ljungby Energinät AB

Ljungby Energinät, nätutvecklingsplan 2025–2034 – samrådsyttrande

Ljungby kommun har tagit del av Ljungby Energinäts förslag till nätutvecklingsplan och lämnar synpunkter enligt nedan.

Ljungby kommun bedömer att nätutvecklingsplanen uppfyller de grundläggande kraven på en sådan plan, men att den skulle kunna vara ett mer strategiskt planeringsverktyg för både bolaget och kommunkoncernen om den utvecklades inom en del områden.

En förnuftig och långsiktig planering av de investeringar som behövs för framtidens kapacitetsbehov är viktig både för de kommunala bolagens ekonomi och kommunkoncernen som samhällsbyggare och leverantör av välfärdstjänster när samhället allt mer elektrifieras. Att behovet av elförsörjning tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt är också viktig för det lokala näringslivets konkurrenskraft.

Vad ligger bakom prognosen?

Framför allt skulle det underlätta förståelsen om det var tydligare vad som ligger bakom de bedömningar som gjorts för att komma fram till prognosen om framtida kapacitetsbehov. Till exempel framgår att olika prognosscenarier har studerats. Vilka antaganden och förutsättningar bygger scenarierna på? Vilka omvärldsfaktorer påverkar och hur? Hur säker bedömer bolaget att prognosen är? Bedömer bolaget att de åtgärder som planeras ligger rätt i tiden för att tillgodose de behov som prognosen visar på?

Befolkningsutvecklingen tycks bygga på en mindre tillväxt (100 personer, enligt uppgift från Ljungby Energinät) under tiden fram till 2034. De prognoser som kommunen har tagit fram gäller fram till 2033 och visar på en ökning om 20 personer fram till dess¹. Även om skillnaden sannolikt har marginell inverkan på prognosen kan det vara lämpligt att både nu och i framtiden utgå från samma prognoser som kommunen där det är möjligt.

Risk- och känslighetsanalys

Det vore också lämpligt att planen redovisade bland annat riskanalys och känslighetsanalys, vilket rekommenderas i Energimarknadsinspektionens vägledning för nätutvecklingsplaner². Detta hade ökat förståelsen för vilka utmaningar Ljungby Energinät står inför och vilka konsekvenser –

¹ Ljungby tätort och Ljungby omland, vilket torde ungefär motsvara Ljungby Energinäts koncessionsområde.

² Vägledning för upprättande av nätutvecklingsplaner inför inrapportering avseende 2025–2034 enligt EIFS 2024:1

praktiska och ekonomiska – det kan få för bolaget, elnätets användare och andra intressenter om de inte hanteras klokt.

Elektrifiering och framtidens elanvändning

Det vore även bra om det framgätt tydligare vad som påverkar prognosen både vad gäller ökat och minskat kapacitetsbehov framöver. Enligt ägardirektiv för Ljungby Energi och Ljungby Energinät ska bolagen verka för energieffektivisering. På vilket sätt kan bolagen underlätta för energieffektivisering hos kunder? Kan energieffektivisering användas som ett verktyg för att kostnadseffektivt minska behovet av kapacitetsökande åtgärder?

Mer specifikt hade det också varit intressant med ökad tydlighet kring det ökade behovet av kapacitet för laddinfrastruktur. Vilken typ av infrastruktur kommer att utvecklas mest (exempelvis snabbladdning, tunga fordon, laddning hemma) och hur påverkar detta det totala kapacitetsbehovet?

Konsekvenserna av vad som händer om koncessionsområdets elbehov överstiger nuvarande abonnemang på 40 MW hos Eon och vilken framförhållning som behövs för att utöka abonnemanget borde också belysas tydligare.

Ljungby Energi och Ljungby kommun deltar även, tillsammans med många lokala och regionala aktörer i projektet ”Smarta elsystem i Kalmar och Kronobergs län”. Projektet syftar till att höja kunskapen om elsystemets uppbyggnad, öka elproduktion och kapacitet, samt stärka elsystemets resiliens. Målsättningen är en gemensam planering av och prioritering i elsystemen. Projektets resultat kan ge viktiga lärdomar i det framtida strategiska arbetet med bland annat nätutvecklingsplaner. Ett aktivt deltagande bör därför vara av godo för att bättre kunna förutse och påverka framtida utveckling.

Flexibilitetstjänster

Det vore vidare önskvärt att resonemanget om flexibilitetstjänster utvecklades. De tjänster som övervägts och avfärdats kan beskrivas tydligare – vad innebär de och varför bedöms de inte vara aktuella? Med tanke på att prognosen visar på behov av ökad kapacitet runt 2029, hade behovet av åtgärder kunnat skjutas upp om flexibilitetstjänster hade tillämpats? Hur och varför/varför inte?

Beredskap vid elbrist

Förvaltningen vill slutligen framhålla ett beredskapsperspektiv på nätutvecklingen. I försvarsberedningens rapport - Kraftsamling från 2023 pekar man på behovet av att ”se över förutsättningarna för lokal produktion och distribution av el”. I dessa sammanhang brukar man prata om så kallad ö-drift, alltså möjligheten att producera och distribuera el till deras abonnenter när det inte finns någon/tillräckligt med inkommande

el till bolaget. Förvaltningen ser positivt på tekniska lösningar som möjliggör ö-drift, så även för Ljungby Energi som är en stor lokal producent/distributör. För kännedom har Energimyndigheten startat upp ett program "Robust kommun" där kommuner kommer att kunna söka stöd för investeringar som bidrar till en tryggare energiförsörjning och totalförsvarets förmåga.

Tydlighet i tabeller och figurer

Tabeller och figurer borde förtydligas och bildtexter ses över. Det vore bra om de figurer som i planen endast visar ökningen istället visar staplar för hela behovet för att ge en bättre helhetsbild.

Magnus Gunnarsson
Kommunstyrelsens ordförande

Jennie Vidal
Kommundirektör